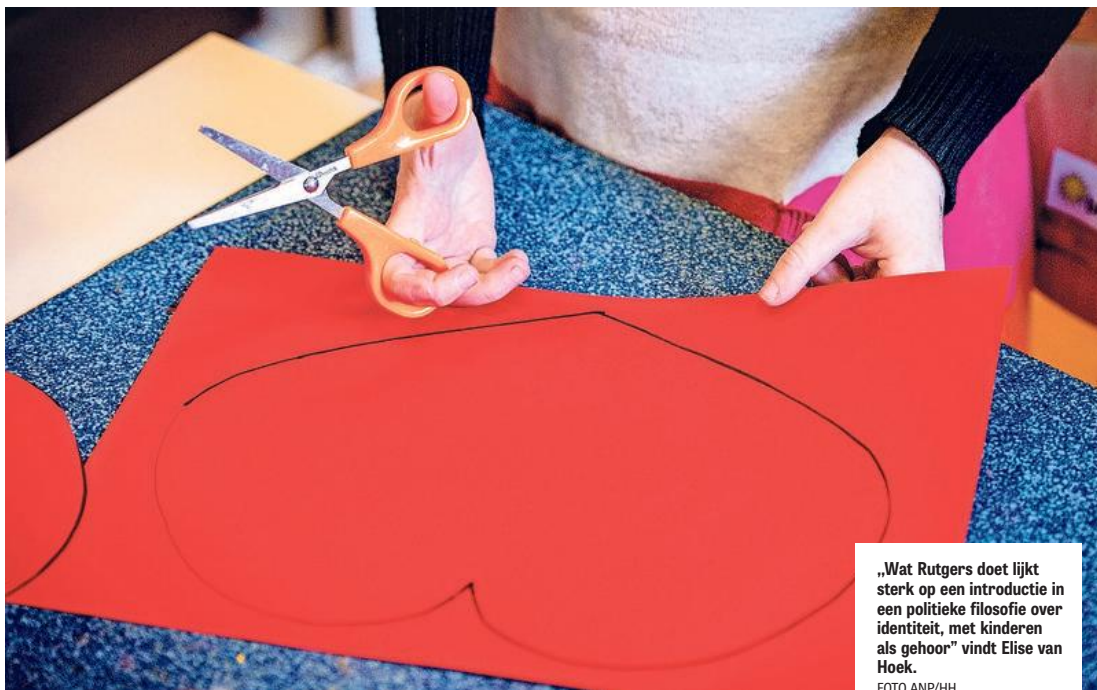

DE KWESTIE

„Wat Rutgers doet lijkt sterk op een introductie in een politieke filosofie over identiteit, met kinderen als gehoor” vindt Elise van Hoek.

FOTO ANP/HH

OPINIE Elise van Hoek, socioloog en moeder

Zet kinderen niet onder druk met genderkeuze

Het is 'de week van de lentekriebels' van Rutgers met nieuwe opvattingen over man/vrouw, seksualiteit en diversiteit. Het gaat erom, zegt Rutgers, de heteroseksuele norm los te laten en het gesprek over diversiteit in school op gang te brengen. Basisschoolkinderen krijgen les aan de hand van de *genderboek* van Sam Killerman, een activist en comedian. Het lijkt op een zelfgebakken koekje, een poppetje waaraan je niet kunt zien of het een mannetje of een vrouwtje is. Kinderen horen dat ze niet als jongetje of meisje worden geboren, maar dat ze hun sekse bij de geboorte krijgen toegewezen. Maar hun genderidentiteit staat niet vast, die moeten kinderen zelf ontdekken, accepteren en kiezen, volgens Rutgers. Het idee is dat 'alle combinaties' mogelijk zijn. „Het is meestal niet zo afgelijnd en vaak variabel. Het is niet of/ofsoms zelfs en/en. Een beetje dit, een beetje dat.” Wat blijft hangen van al deze theorieën is een gevoel van verbazing. Wat weet Rutgers wat de rest van de bevolking is ontgaan? Een deugdelijke onderbouw ontbreekt.

Problematisch

De seksuologe en neurowetenschapper Debra Soh

Op veel basisscholen krijgen kinderen deze week voorlichting van kenniscentrum voor seksualiteit Rutgers en de GGD over genderdiversiteit. De theorieën waarmee kinderen worden geconfronteerd, verbazen Elise van Hoek. „Met een gezonde ontwikkeling heeft dit niets te maken.”

merkte dat steeds meer kinderen een geslachtsverandering doormaakten van het ene naar het andere geslacht (transitie). Veel ouders van deze kinderen zoeken informatie. Daarom schreef zij het boek *The End of Gender*, waarin ze allerlei nieuwe opvattingen aan de kaak stelt. Het idee dat je uit een hele reeks van geslachten kunt kiezen, het biologisch geslacht als een spectrum, klopt niet. Biologisch gezien zijn er twee: mannelijk en vrouwelijk. Er zijn geen tussenvormen. Wel zijn er enkele aangeboren afwijkingen waarbij bepaalde kenmerken anders zijn (intersekse). Ouders die hun jongen of meisje genderneutraal opvoeden zullen daarin niet slagen, want de invloed van biologie is onontkoombaar. Soh waarschuwt daarom voorzichtig te zijn bij kinderen met een andere beleving van hun geslacht (genderdysforie) om te kiezen voor ingrijpende

en onomkeerbare geslachtsverandering.

Voorzichtig zijn

Psycholoog Thomas Steensma stelt in zijn promotieonderzoek dat genderdysforie al op jonge leeftijd voor kan komen, maar bij de meeste kinderen verdwijnt. Zijn advies is dan ook om bij kinderen voor de puberteit voorzichtig te zijn met sociale rolwisseling, bijvoorbeeld met kleding, haarstijl en aanspreekvorm. Steensma, werkzaam bij de genderpoli van VUmc, pleit voor onderzoek naar de enorm gestegen vraag naar transitie. Wat zijn de gevolgen van toegedien-

de hormonen bij kinderen voor de vruchtbaarheid? En waarom melden zich meer meisjes dan jongens bij de genderpoli?

Ouders

Bijna tweederde van de scholen doet mee aan deze lentekriebels. Mogelijk ontvangen ouders een brief of uitnodiging voor een ouderavond. Veel ouders kennen deze nieuwe theorieën niet die hun kinderen worden geleerd. Rutgers adviseert scholen hoe ze om moeten gaan met 'ouders met weerstand' tegen deze lessen. Aandacht voor seksuele diversiteit hoort bij de kerndoelen van het onderwijs en staat hier niet ter discussie. Maar wat Rutgers doet lijkt sterk op een introductie in een politieke filosofie over identiteit, met kinderen als gehoor. Met een gezonde ontwikkeling heeft de genderboek echter niets te maken.

Elise van Hoek is manager bij NPV/zorg voor het leven, socioloog en moeder van vier kinderen

door
Ruud
Mikkers

IN HET VIZIER

Wensdenken in EU

Niemand komt in de buurt van Mark Rutte, maar zijn belangrijkste opponent is niet langer een 'anti-EU-populist', vat *The Financial Times* de winst van D66 (en het afzakken van de PVV naar plek drie) samen. En nieuwsbrief *Playbook* van website *Politico* heeft het over een 'liberale golf' die na de verkiezingsuitslag over Nederland vloeit.

Het zijn bij uitstek twee media die nauwgezet gevolgd worden in de Brusselse bubbel. De Nederlandse verkiezingen zijn een groot thema deze week voor iedereen die over de EU schrijft.

Premier Rutte is als een van de langstzittende leiders invloedrijk en na het vertrek van de Britten uit de EU is Nederland sowieso een belangrijkere speler geworden. Natuurlijk, Frankrijk en Duitsland spelen een hoofdrol, maar Nederland komt daar toch vlak achteraan.

Maar hoe de uitslag in Nederland te duiden? In de twee bovengenoemde media wordt (begrijpelijk) heel erg op de winst van D66 gefocust, misschien omdat winst voor Rutte al bijna gewoon is geworden. Zou het betekenen dat een nieuw kabinet een mildere EU-koers zal varen? Minder hard erin vliegt als het over de centen gaat in Brussel?

Een van de mooiste dingen van werken in Brussel vind ik de contacten met collega's uit andere EU-landen. Je bent geen concurrent van elkaar en kunt elkaar dus prima helpen als de een iets van de ander moet weten. Ik ken namelijk ook niet alle ins en outs van de Por-

Winst D66 is bubbel in Brussel niet ontgaan

tugese of Italiaanse politiek, mocht ik daar voor een verhaal een keer iets over moeten weten.

Dus toen de Nederlandse EU-ambassade, overspoeld met vragen over de verkiezingen, vroeg of ik donderdagochtend online voor een klein publiek van Brusselse correspondenten duiding wilde geven over wat er nu precies aan de hand is in Nederland: graag.

Samen met collega's van onder andere de NOS, NRC en Trouw mag ik in de inderhaast georganiseerde bijeenkomst uitleggen wat er speelt, aan collega's die niet iedere dag volgen wat er in Nederland gebeurt.

Na een uur hebben we alles wel behandeld. Van de winst van de VVD en D66, tot de nederlaag voor traditioneel links en het succes voor alles wat nog rechts van de VVD zit. Een speedcursus Nederlandse politiek zeg maar.

Overigens heb ik de constatering van *The Financial Times* dat Nederland een andere EU-weg zou inslaan met een machtiger D66 in een nieuwe coalitie, proberen te nuanceren. Wensdenken van sommigen in Brussel misschien. Ineens schieten de woorden van een Griekse collega me te binnen toen PvdA'er Dijsselbloem nog minister van Financiën was en ik net in Brussel werkte. „Als jullie linkse politici al zo zijn, hoe erg zijn jullie rechtse politici dan wel niet?“, vroeg ze zich verbouwerend af over zoveel (vermeende) Hollandse starheid.

Zuinigheid is blijkbaar vooral erg Nederlands en niet exclusief links of rechts.